

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Kenyérkérdés.

Egy jogot tanult ember, — úgy tudjuk Pápán — becsületes cipész iparos lett. Nem szánja-bánja e tettét, sőt azért lett boldog ember, mert kitanulta a cipésmesterséget is. Nem a diploma, hanem a kaptafa, a díkics, az általa készített csinos cipők juttatták jó módhoz. Mert úgy fordult a sorsa, hogy Pápa város egész intelligenciája a diplomás cipésmesterhez hordja a garasait. És a mester gyarapszik, tolasodik, míg ha jogi diplomával keresné a kenyerét, talán most is kilincselne, talán még most is lépcsőt koptatna egy üres állásért. Ahogy kitette a cégtábláját, egyszerre híres ember lett. Nemcsak Pápán beszélnek róla, lesz ő belőle még országos híres ember is. Nálunk az ilyesmi fehérholló-számba megy.

Tavaly, mikor egyik fővárosi fogalmazó megunta a hasztalan pályázgatást és jogi diplomával elment asztalosinasnak, egész Budapesten, — sőt talán az országban is — közbeszéd tárgyát képezte ez az esemény. Mert eddig talán ez volt az első fogalmazó, aki az íróasztaltól elmegy a gyalupadhoz. Valami új és szokatlan dolog ez Magyarországon. Bezzeg Francia, Angol és Németországban, ahol az iparosok is képzett, iskolázott emberek,

ott az e fajta jelenségek napirenden vannak, ott bizony éppen az volna a fehérholló, aki megunja a cipésműhelyét és bevetődne a hivatali büroba — aktát porolni. A művelt nyugat ipari köreiből már a köztudatba ment át az a vélemény, hogy az iparosnak is iskolázott, képzett és intelligens embernek kell lenni. Ott nem menhely az ipari pálya, ahová csak a kényszerült, a másutt nem boldoguló fiatalok menekülnek.

Nálunk szinte a végső stáció: mikor a gyerekek az ipari pályán próbálkoznak. A kényszerűség elvénél fogva teremnek nálunk a suszterinasok. Arról szó sincs, hogy egy négy középosztályt végzett tanuló elmenjen a csirizestálhoz. Egy ilyen ifjunc már ur. A kishivatali pálya már nyitva áll előtte, ahol kabátban és keztyűben járhat, nem muszáj kérgesre dolgoznia a tenyerét, — beamter lehet. Azzal senkise törődik, se szülő, se fiu, hogy tulajdonképpen a kishivatali pálya az élet átvergdőse. Az elégedetlenség és a kínlás ezeket az embereket csak emészti, mert a kabáthoz és a keztyűhöz nagy igény és társadalmi kényszer is toladik, ami elől kitérni nem lehet. Behajszolja az élet, az elcsigázott idegrendszer, a divat és a társadalom.

Eddig csak ment valahogy az is, hogy a diploma kenyérhez juttatta az

embert. De a proletárizmus egy-két évtized óta olyan nagy arányban indult meg, hogy maguk az iskolák, melyek hivatva vannak a műveltség diadalát hirdetni, száználmas jelenségekben számolnak be arról, hogy a szellemi pályákon milyen tultengés mutatkozik.

Ha a szülőket a tudomány szeretete vezetné az elhatározásukban, még dicserni lehetne a művelődés terjedését. De a szülők legnagyobb része abban a téves hitben él, hogy csak a hivatalnoki pálya az egyedül boldogító, a többi nem az. Az iparost lenézik még akkor is, mikor ma iskolázott emberek körmölnek napi egyforint munkadíjért.

Most, hogy az önálló és a közös vámterület körül folyik országos vita, aktuális dolog az ipari oktatásról is beszélni. Az aktuálitását megadják ennek a küszöbön levő tanévi vizsgák is, mikor ezer meg ezer szülők kezébe kerülnek az iskolai bizonyítványok.

Mikor ezeket az iskolai bizonyítványokat olvassuk, gondoljuk el, hogy csak rajtuk áll az ország és a társadalom boldogsága, a nemzeti vagyonsodás kérdése. A jövő az iparé. Azé az iparé, mely a magyarországi fogyasztók igényeit kielégíti, amelyben meg legyen a nemzeti jelleg, a csinoság, a nemzetünk sajátos szokásainak hű kifejezése, amely ipar a külföldi

Tavaszi este.

Írta: Krudy Gyula.

Tavaszi este volt és egyedül jártam a folyóparton, ahol a nyárfák már kezdik felvenni ezüstszinű husvétii ruhájukat . . . Tavaszi este volt és a szél halkán dorombolt a sikságon, mint egy öreg néni, ki este a tűz mellett kis unokáját altatgatja. Dorombolt, dorombolt szelányó és én nagyon szomorú voltam.

Távol lilaszinbe költözött már a táj; lenyebb a domb alatt, már az este látszott, susogott barna árnyékaival; a folyó közepén álmosan uszott egy nagy fekete deregje és én sokáig néztem a deregjét, vajjon kik ülnek benne és hová mennek? Egy ember állott a kormánylapátnál és felém nézett. Vagy csak képzeltem? . . . Lehajtott fővel kezdtem bandukolni a töltésen hazafelé. Hisz mindjárt itt lesz az est.

Mikor a házam kapujához értem, valaki megszólított:

— Jó estét kívánok. Éppen a tekintetes urat várom.

Mátyás volt, az öreg kerülő. Régi ember már Mátyás, sok mindent megpróbált. A nedves estén jól esett öreg, viharvert arcába tekinteni és érdes hangját hallani. A puskája vállán lógott, háta megett fülelve ült kis fehér ebe.

— Mi ujság, Mátyás.

A kerülő pislogott szemével:

— Megjöttek tekintetes uram? . . . itt vannak a snepfek.

Máskor de meg örültem volna ennek a híradásnak! De most szomorú voltam s csak intettem Mátyásnak:

— Jól van öreg . . . majd megnézzük!

Befordultam a kapun, anélkül, hogy törődtem volna Mátyás csodálkozó arcával.

Lám, a snepfek megjöttek, még őket is várja valaki, a hazátlan vándormadarakat; csak engem nem vár senki. Bemegyek a házba, az öreg gazdaasszony csoszogva gyújtja meg a lámpát.

— Terithetek? — Kérdi és már indul a pohárszék felé.

— Nem kell semmi, Rézi, lefekszem.

Az öreg asszony czóválta a fejét, majd kifelé indul. Az ajtónál megáll. Hátha mégis kellene valami? Intek s erre elmegy. Egyedül maradok és nagy csend vesz körül az alacsony szobában. Valahol ketyeg az óra . . . ez minden nesz, ami fülemben hangzik.

Egyedül vagyok, mindig egyedül vagyok.

*

Ez a régi ház a dédapám hajléka volt. Ő építette kényelmessé, nagygyá. Had érezze magát jól, aki benne lakik. S ő talán jól is érezte magát. A kapubálványok között vig vendégsereg járt ki és be. A széles diófaasztalnál jókedvű barátok emelgették a kancsót. Valahol asszony is nevetett, vagy ha nem nevetett, hát sirt. De mégis csak asszony volt. Most senki sincs itt.

A görbe pádimentumon valamikor karcsu asszonyi lábak lépkedtek végig és régi selyemszoknyák suhogtak a szűk ajtónyílásban. Hová lett a kacagás, a sirás, a csók csattanása és a boldogság hangja? Ugyanazok a falak állanak itt, tán a szobák levegője sem nagyon

Könyvkötészet
Mindszentben

Nagyrabecsült megrendelőim szives tudomására hozom, hogy a vidéken is előnyösen ismert könyvnyomdámot könyvkötéssel kaposoltam egybe és azt teljesen új, modern műszerekkel szereltem föl. Könyvkötészetemben minden e szakba vágó munkák csinosan és versenyképes áron készülnek. — Szives pártfogást kér

— HORVÁTH ANTAL o MINDSZENT —

ipar jogtalan betolakodását főleg akkor fogja kiszorítani, ha az ifju nemzedéket nemcsak gyakorlati tanonckodásra, inaszkodásra kényszerítjük, hanem a különleges szakoktatás mellett, melynek szolgálatában a különböző foku ipari- és szakiskolák állanak, meghonosítjuk az általános irányt is. A szakoktatás különleges iránya képzett és szakavatott iparosokat nevelni, általános iránya, olyan nemzedéket kiképezni, mely az ipar tántoríthatatlan hívének vallja magát.

Hol is kellene ennek az általános iránynak kezdődnie? Ott, amikor a gyermek még az ábécét tanulja, mikor megértetnék vele, hogy az ipari foglalkozás nélkülözhetetlen, tisztességes, becsületes és hasznot hozó. Elbeszélő és oktató módszerrel már a népiskola elvetheti a magyar ipar szeretetének magvát, amely a középiskolában, kellő gondozás mellett törzsszé nevelkednék.

Az ilyen általános, helyes irányu módszer olyan nemzedéket nevelne, mely kedvvel lépne az ipari pályára. Mert nálunk ma még az a legnagyobb baj, hogy az ipari pályát menhelynek tekintik, ahová csak az menekül, aki máshol már sehogy sem boldogul.

Az ilyen általános nevelés képzett emberré készíti elő az ifjúságot. A képzett iparost a közönség fölkeresi és a képzett iparos boldogul is. Miután pedig az iparos pálya a legfüggetlenebb is, a lehető legokosabb gondolat, ha gyermekeinket az ugynevezett „urj“, de nehéz, nyomoruságos pályákra nem hajszoljuk, hanem nevelünk belőlük képzett iparosokat, akik maguknak is, az országnak is állandó jólétet biztosítanak.

— **A kártya.** Közgazdasági viszonyaink szomorúak, reményeink, kilátásaink sem valami rózsásak s mégis bármerre menjünk, bármerre tekintünk, a harminckét levelű biblia imádjával, kultiválóival találkozunk. Sajnos állapot ez, de már így van s hogy egyhamar kigyógyuljunk ebből a betegségből, az dőre képzelődés, mert az emberi szenvedélyek

változott. A faragott butorok ugyanazon a helyen vannak, mégis minden eltűnt a multban. Vajjon hová röppentek azok az álmok és ábrándok, amelyek itt fakadtak? Hisz tavaszi reggelen, akkor is állott valaki az ablaknál és a távolba nézett, hol a nyirfák fonták álmaikat és az ég látható határán rózsaszínű felhők usztak? Itt állott valaki a sikságra nyíló ablaknál és a távolba nézett, hol a nyirfák fonták álmaikat és az ég látó határán rózsaszínű felhők usztak? Itt állott valaki a sikságra nyíló ablaknál, egy gyermek, vagy egy nő, vagy egy öreg ember, — és már a lábuk nyomát sem látni többé. Álmaikat pedig, amelyek bizonyára nagyon szépek voltak, még csak nem is sejthetém, miről gondolkozhatott a dédapám itt a tavaszi estéken a széles diófa asztal mellett, hol fejét tán éppen úgy a karjára hajtotta, mint majdnem százesztendő mulva az unokája? Bus volt-e vagy vig? Szerelmes hangokat hallott-e a szélben, amely a kémény körül zugott, vagy pedig a bánat árnyai zárták körül fejét? Elmult . . . minden elmult. Azokat a régi szerelmes leveleket, amelyek egykor e régen felnyitott szekrény mélyéről a kezembe kerültek, tán senki sem érti meg igazán, csak azok a csontkoponyák, amelyek a domb oldalában hevernek a föld alatt.

Ha egy éjjel visszajönnének ide azok, akik innen egyszer elköltöztek, az volna csak az igazi . . .

Ha egy éjjel . . . Vig baráti kacaj csen-

legnagyobbika s legveszedelmesebbike: a kártya. Legnagyobbika azért, mert, aki egyszer belekóstolt, az nem képes aztán egykönnyen elhagyni; legveszedelmesebbike pedig azért, mert ez mintegy rákényszeríti az embert a züllésre. Anyagilag, erkölcsileg tönkre teszi azt, akinek szenvedélyévé válik. El van harapózva ez a káros passzió a társadalom összes rétegeiben, gazdag és szegény boldog és boldogtalan, — már nem képes szórakozást kártya nélkül elképzelni. S különösen nálunk van ez így elterjedve, hisz maga a száraz statisztika szerint egy országban sem vernek tönkre annyi kártyát, mint Magyarországon. S ugyan mi haszna van a kártyának? Elvonja az embert hivatásától, munkakörétől, elrabolja a nőtől a férjet, elragadja a családtól az apát, kilopja az ember testéből a lelket, a morál érzéket, az enyém-tied fogalmát meglazítja. A kártya a boldogtalan szerelem és a bosszu az, amely a börtönök szomorú lakóinak tulnyomó kontingensét szolgáltatja. Hisz nem kell egyéb, csak egyszer játszék az ember pénzre; ha nyer, még többet akar nyerni, ha veszít, akkor erőszakolja „Fortuna istenasszony kegyeit“, hogy a már elvesztett pénzét visszaszerezze, de mindkét esetben urrá lesz rajta a kártyaszennvedély, amelyből aztán nincs kijózanodás, nincs kigázolás, amely viszi, ragadja az embert a bünbe, becstelenségbe, vagy legjobb esetben koldusbotot nyom az azelőtt még vagyonos játékos kezébe. S vajjon mit ad cserébe a kártya az elrabolt nyugalomért, a feldult boldogságért, a porba dobott becsületért, az eljátszott jövőért? Semmit, semmit . . . Mert azt csak nem vehetjük egyenértékű viszon-szolgálatnak, hogy állítólagos szórakozást szerez, mert az már maga is idétlen s gyerekes felfogásra vall, hogy az az ember kellemesen szórakozik, aki forró, kábult agygyal szorongatja hideg verejtéktől gyöngyöző kezében azt az ostoba kártyalapot, amelyre fel van téve mindene: jóléte, életnyugalma, erkölcsi értéke, családja jövője. Legalább részemről ugyancsak abnormális idegzetű embernek tartom azt, akinek az ilyen helyzet élvezetet szerez. Vannak ugyan olyan egyének is, akik — legalább úgy hiszik egész szellemi tevékenységüket lekötő izgalom nélkül nem tudnak élni s ezen életszükség-

gene tán ebben a szobában, mig odabenn az ablakfülkében egy asszony hajtáná hattyu nyakát a varróasztalka fölé. A ház előtt elkanyarodó országuton hintók gördülnének jó cimborákkal és a dédapám poharát felemelve, inna a hazáért . . . mintha zörgetne valaki odakünn? . . .

Felemeltem a fejem és az ajtóra nézek. Most megnyílik az és egy magas barna uri-ember lép be a szobába.

Az első pillantása megdöbbenem. Ejnye, mintha magamat látnám. De aztán megnyugsom: nem én vagyok ez. Ez a feszes, zsinóros ruha, hátul varkocsba kötött haj, lenyírott bajusz: Egy régi kor divatja, a dédapám koráé. És, aki az ajtón belépett nem is más, mint a dédapám.

Felállok és elébe megyek. Megszólítom, de ő nem felel. Csak néz rám barna szemével, majd az ajtó felé fordul és valaki belép utána.

Karcsu, selyemruhás, puderos-haju dáma. Mintha már láttam volna valahol ezt a nagyon fehér arcot, lángoló nagy szemet, szenvedélyes ajkát . . . De hol is láttam? Egy régi képen, a dédapám képén.

Most előre lépnek, közelednek. A dédapám kezét nyújtja. Hosszu finom ujjainak hegyét megérintem ajkammal. Ah, be hideg volt ez a kéz.

A dédapám leül a vörös karosszékbe: — Hivtál, hát eljöttünk, — mondja, de

letük kielégítésére legcélszerűbb eszköznek a kártyát tartva, vagyonuk romjaival, utolsó mentsvárul Monte-Carlóba jutnak, hogy ott elveszítve utolsó filléreiket, elveszítve a saját erejük, tehetségükbe, az emberekbe és az isteni gondviselésbe vetett bizalmukat, golyóval egyenlitsék ki a társadalommal szemben fennálló kötelezettségeiket, a helyett, hogy oly téren keresnék azt a rájuk nézve létkérdést jelentő izgalmat, amely sem anyagi, sem erkölcsi romlást nem von maga után s úgy az illetőnek, mint a köznek is javára válna.

Ujdonságok.

Szép vagy . . .

Szép vagy, szép, mint feslő rózsabimbó,
Szép vagy, mint a nap gyémánt sugára,
Szép, miként a hold ábrándos fénye,
Mint hasadó hajnal rózsapírja.

Szép vagy, mint az ébredő tavasz, szép
Mint a rétek millió virága,
Szép vagy, bűvös, mint egy tündéralom,
Szép, miként a harmat ragyogása.

Mosolygásod: az egész menyország,
Szemed fénye: csillag ragyogása,
Tekinteted: maga az üdvösség,
Édes hangod: bülbül dalolása.

Szép vagy, oh, én édes boldogságom,
Szép, miként más senki e világon.

KETSKÉS GYŐZŐ.

— **Megyegyülés.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 29-én tartja rendes évnegyedes gyűlését. A vármegyei hivatalos lap útján kibocsátott meghívó tárgysorozata szerint 191 ügy van e megyegyülés napirendjére kifizve, tulnyomóan a közigazgatási és számviteli ágazatok rendes folyóügyei.

— **Hüvös idők.** Országszerte hüvös idők járnak. A három fagyos szent elvonult békében s nem tett kárt se e határban, sem az egész országban sehol. Esőtlen szikkasztó hüvös idők s a legtöbb gazda szerint akár milyen idő járjon is, már jó közepes természetű jobb nem lehet. Hej pedig 5 szűk esztendő után, de rá férne a magyarra egy jó esztendő.

ajka mozdulatlan. Mintha nem is ő beszélne, hanem valaki más.

— Meglátogattunk, kedves, — hallatszik most a dédapám hangja és lángoló nagy szeme kacér mosolylyal tapad rám. De ajka mozdulatlan. Csak mosolyog reám és selyem tunikája alól kivillan formás bokája, amelyen megfeszül a világos selyem harisnya.

Ülünk csendben az asztal körül. Talán csak képzelődés: valami nehéz, fojtó szag terjeng a szobában, mintha egy régen betemetett kriptát nyitottak volna fel. De ők nem érzik a kellemetlen szagot. Ülnek mozdulatlanul és kutató pillantásuk rám tapad. A dédapám kis tükröt vett elő és belé nézett. Bolintgat fejével a sarokban ülő férfit felé és az visszainteget.

Később egyszerre felemelkednek. Megint suhog a selyemszoknya, a dédapám a karját nyújtja és elindulnak az ajtó felé. Még visszanez a válla felett e nagyon fehérarcú asszony és lángoló pillantása hívni látszik . . . Kimennek az ajtón.

És én újra egyedül vagyok.

*

Sok év mult el e látomány óta. A régi falusi házat elhagytam és tán már a falai sincsenek meg. De álmatlan éjszakákon gyakran gondolok a sirboltzagu, lángoló szemű asszonyra, aki kacér mosolylyal hívott maga után. A dédapám szivesen kacérkodnak még unokáikkal is, ha véletlenül találkoznak vele.

— **Önkéntes tűzoltó-egylet.** Örömmel jelezzük, hogy községünkben az önkéntes tűzoltó-egylet nemsokára megkezdheti működését. Ugyanis a parancsnokság Gyárfás Géza főparancsnok elnöklésével május hó 19-én gyűlést tartott, melyben felolvastatt az azon jegyzőkönyvi kivonat, mely szerint a tűzoltó-egylet az 1903. évi január hó 18-án megválasztott parancsnokságot óhajtja újból, mert csak így remélhető az egylet működésében a biztos siker. Miután községünk jól felfogott érdeke méltán megkívánja, hogy tűzoltóságunk ily nagy községben mielőbb a cselekvés terére lépjen, a parancsnokság csakis ezen nemes célt tartva szem előtt, egyhangulag elhatározta, hogy előbbi állását, lemondásának visszavonása után ismét elfoglalja s kezébe veszi az egylet vezetését, hogy mielőbb eredményes munkát érthessünk el. A tűzoltó-egylet ma délután 2 órakor a község háza nagytermében gyűlést tart, hogy az idő előrehaladott volta miatt, a kiképzés mielőbb megtörténhessen. Ezek után Mindszenti község jól felfogott érdekében kérjük a közönséget, hogy minél több pártoló tag megszerzésével az önkéntes tűzoltó-egyletet támogatni sziveskedjék.

— **Orvosválasztás Horgoson.** A dr. Buda Nándor elhalálozásával Horgoson megüresedett községorvosi állást f. hó 23-án töltötte be, választás utján Horgos község képviselői közgyűlése. Mint lapunkat értesítik, ez alkalommal Renich János dr. fiatal orvost választották meg községi orvosnak.

— **A selyemtenyésztés fejlesztésének érdekében.** A magyar királyi selyemtenyésztési felügyelőség mindazoknak, kiknek akár kertjükben, akár udvarukban arra alkalmas helyük van, a jövő tavasszal kitűnő sövénynek való 2—3 éves eperfacemetéket és már kiültetésre alkalmas eperfákat oszt ki teljesen ingyen, hogy ez által is fejlessze a hazánkban mindinkább tért foglaló selyemkultúrát, amely már oly sok szegény embernek biztosította megélhetését. Hiszszük, hogy sokan megértik amaz előnyöket, amelyeket a selyemtenyésztés csekély fáradsággal bárkinek is biztosít, és felhasználják a kedvező alkalmat arra, hogy a selyemtenyésztés első és főtenyezőjét: az eperfát beszerezzék. Mindazok, kik a selyemtenyésztési felügyelőség eme kedvezményében részesülni óhajtanak, legkésőbb vasárnap, azaz e hó 28-án délelőtt 11 és 12 óra között jelentkezzenek Szvoboda Ödön gazdasági szaktanítónál. (Ápoldai iskola)

— **A szamárköhögés gyógyszere.** Udineből jelentik, hogy Giovanni Ferrari dr. ottani orvos föltalálta a szamárköhögés szérumát, amellyel e kinos gyermekbetegséget 3—8 nap alatt teljesen kilehet gyógyítani. Ferrari 50 esetben próbálta ki szérumát és valamennyi esetben teljes sikerrel.

— **Vidéki ujságírók mozgalma.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének ez idei közgyűlésén érdekes indítvány fog napirendre kerülni. Sas Edé nagyváradi lapszerkesztő, az ismert nevű író ugyanis indítványozui fogja, hogy a hirlapírók lépjenek be a magyarországi szociáldemokrata munkásszervezetbe.

1. Mondja ki a vidéki hirlapírók testülete, hogy munkásainak helyzetén javítani kíván és e célból testületileg sürgősen rendezni akarja a hirlapíró- és a kiadó közötti jogviszonyt. 2. Ezen jogviszony hatékony rendezhetése céljából a hirlapíró egyénenként épp úgy, mint testületével, mint a sajtó szellemi munkása felvétetni kívánja magát a magyarországi szociáldemokrata munkásszervezetbe. 3. Mondja ki a vidéki hirlapírók testülete, hogy a 2-ik pontban foglalt határozat előkészítésére a maga részéről egy tiztagu bizottságot küld ki, amely 1905 augusztus

1-ig elkészülvén a célnak megfelelő előmunkálatokkal: jogot nyer ahhoz is, hogy a szociáldemokrata párt ezennel fölkérendő kiküldöttével a javaslatot letárgyalja. 4. Ezen ügyben 1905. szeptember első vasárnapjára Budapestre rendkívüli közgyűlés összehívását határozza el, amelyen a már teljesen előkészített javaslatot, tekintet nélkül a megjelenendők számára, határozattá emeli, esetleg ugyanakkor ezen javaslatnak megfelelően alapszabályait is módosítja.

— **Veres kakas.** Megjelent a száraz idők réme, az első tűz. Csütörtökön délután fél 4 órakor a harangok vészjelzése tudatta a közönséggel, hogy Nagy János Bene-utcai lakos zszindelytetejű háza kigyuladt. A tűz keletkezésének oka az, hogy a konyha tűzhelyének közelében nagyobb repedés volt a falban s annak nyílásán a fölrepülő szikráktól tüzet fogott a padláson fölhalmozott ruhanemű s ennek következtén a ház leégett. Még szerencse, hogy az épület biztosítva volt. — Sajnálkozással jegyezzük föl, hogy a veszedelemnél még mindig nélkülözniünk kell az önkéntes tűzoltóságot. Talán itt volna már az ideje, hogy az egyesület tényleg működésbe lépjen s munkásságával megszüntesse mindazon aggodalmakat, melyek a nyári szárazságban nem ok nélkül bántanak bennünket. Kérjük az egylet elnökségét, hogy sürgős intézkedéssel hajtsa végre az alapszabályokat.

— **Tiszai fürdők.** A májusi hűvösebb időjárás nem éppen ösztökél ugyan bennünket a Tisza fodros habjaiban való lubickolásra, mindamellett arról értesülünk, hogy a fürdőház föllállítására már megtették az előkészületeket s a közeli napokban már elfoglalja rendes állomását csinos tiszai fürdők.

— **Leütötte a társát.** Egy hódmezővásárhelyi bérest, Tatár Kis Sándort halált okozó súlyos testi sértéssel vádolták meg ma a szegedi törvényszék előtt. Tatár Kis Sándor együtt szolgált Mészáros Pál gazdánál Nagy János béressel. A múlt év július 16-án a tarlón szóvita keletkezett a két legény között és Nagy arcul vágta Kist. Emez erre fölkapta a melléte heverő rudat és úgy vágta fejbe Nagyt, hogy holtan maradt a tarlón. A törvényszék ma tárgyalta az ügyet. A vádlott nem tagadott semmit s azzal védekezett, hogy Nagy kezdte a veszekedést. A bíróság két évi börtönrre ítélte a legényt.

— **Tolvaj cselédek.** Károlyi László gróf uradalmában a hizómarhák feltűnő lassan gyarapodtak, de ennek okát sehogysem tudta a gazdatiszt magának megmagyarázni, mert a szükséges daramennyiséget rendszeren kiszolgáltatta. Végre rájött, hogy a darát nemcsak a hizómarhák, hanem más is fogyasztja. Titokban jelentést a csendőrségnél, akik a mit sem sejtő Bonus Mihály és Hegyi Pál uradalmi cselédeknel házkutatást tartván, Bonus szobájában 25 kilogram darát találtak az ágy alatt, Hegyinél pedig 32 kilogramot. A megrémült tolvajok látván, hogy a corpus delicti mindent elárult, a csendőrök vallatására azt is beismerték, hogy már huzamosabb idő óta üzik ezt a nem csekély haszonnal, de semmi fáradsággal járó mesterséget. A lopott darát időről-időre özv. Purger Józsefné szegvári lakoshoz vitték, aki tisztességes honoráriumért azt pénzzé tette. Így szereztek maguknak az érdemes cselédek pénzt s a pénzzel jogot — a korcsmai verekedésre és duhajkodásra.

— **Orbán napja.** A kalendáriumnak legrettegettebb napja: Orbán köszöntött ránk pénteken. Ősidők óta aggodalommal várja a gazda ezt a napot, melynek rossz, igen rossz hire van és félelmes jóslatok fűződnek hozzá. Hideget hoz és veszedelemmel fenyegeti a

gyümölcsöt és veteményeket, a gazdaember egész esztendő munkáját, a termést, melytől az egész ország jóléte függ. Nos, volt ugyan méregfoga az idei Orbánnak, mert — amint a fővárosi lapokból olvassuk, — néhol fagy is volt pénteken viradóra. Mindszenten e kritikus napon hűvös volt ugyan, de hálsten Orbán napja veszedelem nélkül mult el fölöttünk.

— **A rágalom halottja.** A rágalomnak undorító és gyilkos fegyvere ellen régen nem hallottunk olyan megrendítő esetet, mint amilyenről most egy hódmezővásárhelyi tudósítás értesít bennünket. Nagyon alkalmas rá, hogy íptó például szolgáljon azok számára, akik különösen a női becsületről szoktak fölháborító könnyelműséggel nyilatkozni, nemkülönben azok részére is, akik az efféle pletykáknak vakon hinni szoktak. Maga az eset a következő:

Kádár Dániel ottani ev. ref. lelkész völegénye volt Vig Pál építő vállalkozó szép leányának, Juliskának. Evek óta szerette egymást az ifju pár, nem is volt közöttük semmi, ami az egybekelést akadályozta volna, az irigy lelkek mende-mondája azonban, a mult héten elválasztotta őket. Néhány heti határidővel kitűzték az esküvőt, készültek is rá mindkét család házában. A leányt azonban számára vette a világ. Rosszakarói, — akik nem jó szemmel nézték a leányka teláradó boldogságát — rágalmakat kezdtek terjeszteni róla s gondoskodtak, hogy a pletykák a völegény szüleinek füleibe jussanak. A rosszakarat győzött. Az ifju lelkész a mult hét szerdáján szakított s ezt közölte a leánnyal. A lesújtó hír megzavarta a szerencsétlen leány lelki egyensúlyát s mintán völegénye másnap sem tért vissza hozzá, pénteken reggel megmérgezte magát. A gyorsan alkalmazott orvosi segély egyelőre megmentette az életnek, állapota azonban folyton válságos volt. A tragikus fordulat visszaadta a leánynak szerelmét s hétfőn délután az egybekelés a helyzethez illő szűk családi körben megtörtént. — Az egynapos asszony állapotában hétfőn este tragikus fordulat állott be; 8 órakor iszonyu küzködés után férje karjai között meghalt. Mindenki tudta, hogy állapota életveszélyes, de halálra nem gondolt senki, csupán ő maga. Hétfőn délután, mikor az anyakönyvvezető összeeskette völegényével, alig volt annyi ereje, hogy betegágyán felüljön, este azonban — szomorn vacsorán — erőnek erejével fölkelt s a családdal együtt asztalhoz ült. Azután föltöltöztette magát menyaszonyi ruhájába, a tükörbe nézett, majd térdre vetette magát s szivetrázóan könyörgött az Istenhez, hogy tartsa életben, most már van miért élnie. Majd mikor a vendégek elmentek s ő elkészönt tőlük e szavakkal bucsuzott:

— Két nap mulva jöjjenek el a temetésre! . . .

— **Az alkohol ellen.** Rémitően terjed a pálinkaivás, amely az emberek százezreit teszi szerencsétlenné és földönfutóvá. Aki egyszer megszokja e veszedelmes ital mértéktelen használatát, menthetetlenül veszve van. Teste és elméje elgyengül. Gyermekai csenevésznek és mindenféle nyavalyával teljesekek lesznek, mint ha nem volna elég a világ egyéb baja a pálinkás szülők gyermekeiknek ép test és ép lélek helyett ezer nyomorusággal teljes testet adnak. Iszonyu példáit látjuk egyes vidékeken miként mennek tönkre a pálinkaivás miatt vagyoniilag is az emberek. És ez így van világszerte s különösen minél műveletlenebb valamely nép, annál inkább. A szegénység jóakarói, — mert ilyen is kerül még hála Istennek elég — célul tűzik ki, hogy a nép testi és lelki épségeért harcolni fognak az alkohol ellen. Ezek az alkoholvagyis pálinkaivás-ellenes emberek szeptember 17-én összejönnek Budapesten az egész világról s meghányják vetik, mint kellene a pálinkaivást meggátolni. Ezt a gyűlést az alkohol-ellenesek nemzetközi kongresszusának nevezik.

— **A kivándorlásnak Fiume felé való irányítása.** A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a kivándorlás-

nak Fiume felé való irányítása tárgyában. A belügyminiszter a múlt évi novemberben kiadott körrendeletével a kivándorlásnak az északnyugati európai kikötők felé való irányítását csak annyiban engedte meg, amennyiben a kivándorlók az engedélyes Cunard magyar-amerikai vonalak Fiuméből induló hajóin elszállíthatók nem volnának. Ennek dacára a Fiuméből a legutóbbi két alkalommal elindult hajó jóval kevesebb kivándorlót vitt, mint amennyit a hajók befogadni képesek, míg ugyanezen idő alatt számos kivándorló hagyta el az országot, akik útjokat az északnyugati európai kikötők felé vették és mivel ezen utírányra szóló utlevéllel voltak ellátva, Fiume felé irányíthatók nem voltak. E körülmény, ugy látszik, az utlevél-kiállító hatóságok azon téves fölfogásának tulajdonítható, hogy az előbb említett rendelet intézkedései folytán most már közömbössé vált, hogy a kivándorló melyik utírányt választja. Ennélfogva figyelmezteti a belügyminiszter a szóbanforgó törvényhatóságokat, hogy mindazon korábbi rendeletek, melyek a kivándorlóknak Fiume felé irányítására, illetőleg ezen utíránynak elősegítésére vonatkoznak, még mindig érvényben vannak, minélfogva azok szemellett tartásával az utlevelet kérő kivándorlókat a Eiumei utírány előnyeire figyelmeztetvén, oda-hatni igyekezzenek, hogy azok a fiumei utírányra váltsanak utlevelet, annál is inkább, mert ha a kivándorlók a Fiuméből induló hajókon előreláthatólag nem lennének elszállíthatók, az Adria tengerhajózási részvénytársaságnak, mint az engedélyes Cunard-társaság helyettesének lesz föladata a fölös számú kivándorlókat más kikötők felé irányítani.

— Hitközségi szolga, mint hitoktató. A kisteleki izr. hitközség egy hirdetést tett közzé, amelyben arról van szó, hogy az ottani hitközségnél az előimádkozói, metszői és hitközségi szolgálai állás betöltésre vár. Ez az állás, a hirdetés szerint, junius elsején töltendő be és a pályázótól a magyar és a német nyelv tudását megkövetelik, mert a megválasztandó egyén az izr. iskolás gyermekek hittanítását is eszközli. Ez pedig nyilvánvalóan azt jelenti, hogy a hitközségi szolga Kisteleken mint hitoktató működik, vagy ha úgy tetszik, a hitoktató a szolgálai kötelességeket és teendőket is végzi. Az igazat megvallva, kissé különösnek találjuk, hogy éppen egy izr. hitközség az, mely a szolgálai és vallástani állást összeegyeztethetőnek tartja és nem resteli, hogy a hitoktató szolga is legyen, vagy hogy a szolga a vallást is tanítsa.

— A nagygusztusu asszony. A tiszamenti parasztság saját külön szótárából egész bokorra való kifejezés került elő azon a bűnügy tárgyaláson, melyet a napokban tartottak meg a szegedi büntető bíróságnál. Juhász Károly 50 esztendő sővényházi kertész megverte feleségét, a nálánál 6 évvel idősebb Szekeres Veront. Az ügyészi megbízott a magyart ezért súlyos testi sértéssel vádolta meg.

— Hallja-e kend mivel vádolják? kérdi a bíró.

— Hallom, de egy kutya betű se igaz belőle.

— No-no, nem illik a füllenés a bajszos száj alól.

Ez a bírói figyelmeztetés hatott; ez az önérzetében markolt a magyarnak és megoldotta a nyelvét.

— Nohát, nem tagadom, kérem. De én nem ütöttem meg az arcát, csak nyakonvágтам.

— Hát hogy történt a dolog?

— Kérem, a legszebben fölkelünk, semmi zokon-szó nem esett, oszt öneki mégis durcán állt az orra. Nem is akart enni. Mondom: gyere, egyél; aszongya: nem kell. Erre nyakonvágтам; de a képit nem bántottam.

— Hát a szemem alatt? mondta a síró asszony és kékfoltos arcára mutatott.

— Odaesett az almáriumhon, attul lett olyan. De higye el a bíró ur, olyan guszus van ebbe a nőbe, hogy hat lóba sincs olyan guszus.

— De kend ütötte meg az arcomat is.

— Az mán nem az én mesterségem, rázta meg a fejét a magyar, akít súlyos testi sértés címén három napi fogházra ítélték el.

— Elveszett a nyomási uton, a vasut mellett és az uradalmi majorba vezető uton, jobbra elágazó düllön ki az Elege sarkáig egy tulla-ezüst óra, arany-lánccal. A láncan smaragd kövel ékesített csüngő van. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül lapunk szerkesztőségében.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyvnyomtató műintézete, 1905

—————

Üzlet-áthelyezés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy borbély- és fodrász-üzletemet e hó 26-án a piac-téren levő Bozó Ferencz-féle házba (a nagy ártézi kuttal szemben) helyeztem át.

További szives pártfogást kér

Tary Mihály,

2-1

borbély és fodrász.

—————

Ház-eladás.

Özv. Györgyi Józsefnének Szegváron, a főutcában és a piactér közelében levő háza, bolt és egyéb mellékhelyiségekkel együtt, folyó évi július hó 1-től haszonbérbe kiadó, esetleg örök áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal Szegvárt.

1-3

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszestalban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosságok a szeszest italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja, és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra, és szerencséséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próbaadagot és egy köszönőírásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy bárki is meggyőződhessen biztos határsárol. Kezesskedünk, hogy az egészszégre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 478).

62, Chancery Lane, LONDON, Anglia.

INGYEN PRÓBA 478. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőök).

Iróasztal megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Üzletáthelyezés

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy liszt- és vegyesüzletemet a mai naptól kezdve Bárdos Flórián ur házából a nagyszékközben levő saját házamba helyeztem át.

Amidőn a vásárló közönség szives támogatását továbbra is kérem, egyuttal jelzem, hogy a „PHÖNIX“ biztosító társaság mindszenti ügynökségét elvállaltam és tűz-, jég-, élet- és betörés elleni biztosítások nálam köthetők.

Teljes tisztelettel

Szimcsák István,

kereskedő.

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek, aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben és a legjobb kivitelben kaphatók

14-15

A MAGYAR KIR. ALLAMVASUTAK GÉPGYÁRANAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL Budapest V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra
ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselő: MÁRKUS JÓZSEF, Orosháza.